

**Міністерство освіти і науки України
Тернопільський фаховий коледж харчових технологій і торгівлі**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

Людмила КРУКЕВИЧ

«16» вересня 2021р.

Наказ № №103-О від 16 вересня 2021 .

**ПОЛОЖЕННЯ
про систему опитування**

Тернопіль -2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про систему опитування в Тернопільському фаховому коледжі харчових технологій і торгівлі (далі - Положення) є нормативним документом Тернопільського фахового коледжу харчових технологій і торгівлі (далі - Коледжу) і визначає мету, принципи, завдання, методи, зміст, організацію та проведення опитування здобувачів фахової передвищої освіти (далі - здобувачі освіти), випускників, педагогічних і науково-педагогічних працівників, роботодавців та інших зацікавлених осіб (стейкхолдерів) щодо якості освітнього процесу Коледжу.

1.2. Положення розроблено відповідно до Законів України "Про освіту", "Про фахову передвищу освіту", Положення «Про організацію освітнього процесу в Тернопільському фаховому коледжі харчових технологій і торгівлі», Статуту Коледжу й інших нормативно-правових актів.

1.3. Метою опитування є збір об'єктивної інформації щодо очікувань і рівня задоволення потреб і запитів здобувачів фахової передвищої освіти, випускників, педагогічних і науково-педагогічних працівників, роботодавців та інших зацікавлених осіб (стейкхолдерів) якістю надання освітніх послуг і станом освітнього процесу в Коледжі, забезпечення зворотного зв'язку від усіх учасників освітнього процесу та їхнього залучення до процесу періодичного перегляду й удосконалення процедур забезпечення якості освітньо-професійних програм та їх змістового наповнення.

1.4. Опитування є невід'ємною складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти Коледжу.

1.5. Рішення про затвердження нової редакції Положення, внесення змін і доповнень до нього ухвалюються Педагогічною радою Коледжу та вводяться в дію наказом директора.

2. ПРИНЦИПИ ТА ЗАВДАННЯ ОПИТУВАННЯ

2.1. Основними принципами опитувань є: відповідність цілям освітньо-професійної програми, місії, стратегії Коледжу, прозорість, добровільність, системність, інформативність.

2.2. Отримана у процесі опитування інформація має відповідати таким вимогам: об'єктивність, точність, повнота, достатність, оперативність.

2.3. Основні завдання опитування:

– отримання зворотного зв'язку щодо якості освіти в Коледжі від здобувачів фахової передвищої освіти, випускників, педагогічних та науково-педагогічних працівників, роботодавців та інших зацікавлених осіб (стейкхолдерів);

– проведення опитувань здобувачів фахової передвищої освіти, випускників, педагогічних та науково-педагогічних працівників щодо якості викладання та навчання в Коледжі, актуальності освітньо-професійної програми, відповідності її змістового наповнення потребам і запитам здобувачів освіти, а також формування на цій основі рекомендацій щодо покращення організації освітнього процесу в Коледжі;

– проведення опитувань роботодавців щодо якості підготовки майбутніх фахівців за відповідними освітньо-професійними програмами та формування рекомендацій щодо покращення організації освітнього процесу в Коледжі загалом і на конкретній освітньо-професійній програмі зокрема;

– збір інформації з метою розроблення заходів щодо вдосконалення викладання, діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників (зокрема професійний рівень педагогічних і науково-педагогічних працівників, застосування інноваційних методів навчання, науковості та доступності, навчання на основі дослідження під час реалізації програми, чіткість контрольних заходів та оцінювання, дотримання принципів академічної доброчесності тощо), підвищення ефективності та якості діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників, формування мотивації викладацького складу;

– підготовка аналітичних інформаційних матеріалів за результатами опитувань, що представляють собою статистичні узагальнення на рівні Коледжу;

– підвищення якості та ефективності освітнього процесу у Коледжі.

2.4. Опитування здобувачів фахової перед вищої освіти передбачає збір та аналіз інформації щодо:

- якості освітньо-професійної програми;
- якості кадрового, методичного, інформаційного, матеріально-технічного забезпечення;
- якості освітнього процесу: якості викладання; формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами освіти; організації та забезпечення самостійної роботи здобувачів освіти; наявності, доступності, послідовності дотримання чітких і зрозумілих правил проведення контрольних заходів; наявності вільного доступу здобувачів освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання за освітньо-професійною програмою; дотримання принципів студентоцентрованого навчання тощо;
- дотримання принципів академічної доброчесності;
- рівня освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної підтримки здобувачів освіти з боку циклових комісій;
- рівня задоволеності системою е-навчання(навчання за допомогою інформаційних, електронних технологій, дистанційне навчання);
- наявності та достатності умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами;
- чіткості, зрозумілості, доступності, послідовності дотримання процедур вирішення конфліктних ситуацій;
- дотримання вимог із запобігання корупції;
- залучення здобувачів фахової передвищої освіти безпосередньо і через студентське самоврядування до процесу періодичного перегляду освітньо-професійних програм, цілей та очікуваних програмних результатів навчання й інших процедур забезпечення її якості;
- інші питання щодо якості освітньо-професійної програми в цілому та її окремих компонентів, організації освітнього процесу, якості викладання тощо.

Питання анкети для здобувачів фахової перед вищої освіти формуються в межах компетентності здобувачів освіти та можуть коригуватися за обґрунтованими пропозиціями.

2.5. Опитування випускників передбачає збір та аналіз інформації щодо:

- актуальності та відповідності змісту освітньо-професійної програми вимогам ринку праці;
- відповідності запланованих в освітньо- професійній програмі та отриманих у процесі навчання компетентностей і програмних результатів навчання вимогам та запитам ринку праці;
- якості та співвідношення складових освітньо-професійної програми, зокрема теоретичної та практичної компонентів програми;
- форм і методів викладання, прозорості та зрозумілості оцінювання, організації освітнього процесу, відсутності дискримінації та дотримання принципів доброчесності;
- рівня задоволеності отриманими знаннями й уміннями, вирішальними для траєкторії працевлаштування та подальшої професійної діяльності (кар'єри);
- готовності та здатності працювати в колективі, команді, вирішувати універсальні і професійні завдання;
- потреб в інших освітніх пропозиціях для подальшого професійного зростання;
- інших питань.

2.6. Опитування педагогічних і науково-педагогічних працівників передбачає збір та аналіз інформації щодо:

- якості знань здобувачів фахової перед вищої освіти;
- якості інфраструктури Коледжу;
- забезпечення академічної свободи;
- можливостей підвищення кваліфікації та педагогічної майстерності, удосконалення навичок володіння технологіями дистанційного навчання тощо;
- особливостей реалізації та ролі корпоративної культури;
- дотримання принципів академічної доброчесності;

- інших питань.

2.7. Опитування роботодавців передбачає збір та аналіз інформації щодо:

- відповідності компетентностей, набутих здобувачами фахової передвищої освіти, очікуванням і потребам роботодавців;

- задоволення роботодавців якістю підготовки фахівців в Коледжі;

- відповідності потреб ринку праці у випускниках за відповідно освітньо-професійною програмою (спеціальністю);

- рівня конкурентоспроможності випускників Коледжу;

- напрямів взаємодії та залучення роботодавців до освітнього процесу;

- інших питань.

2.8. Опитування інших зацікавлених осіб, зокрема:

- вступників - передбачає збір та аналіз інформації щодо відповідності спеціальностей і освітньо-професійних програм їх очікуванням, пріоритетів у виборі майбутньої професії, критеріїв вибору закладу фахової передвищої освіти, конкурентоспроможності Коледжу серед закладів фахової передвищої освіти тощо;

- представників органів місцевого самоврядування, партнерів, громадських організацій та ін.- передбачає збір та аналіз інформації щодо відповідності освітніх пропозицій.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ОПИТУВАННЯ

3.1. Опитування - це система заходів з цілеспрямованого вивчення очікувань і задоволення потреб і запитів учасників освітнього процесу та інших стейкхолдерів якістю і результатами освітньої діяльності Коледжі.

3.2. Опитування передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробка, зберігання, використання інформації.

3.3. Основними методами опитування, що застосовуються у Коледжі, є анкетування (анкетне опитування) та інтерв'ювання (інтерв'ю). Опитування може бути очним чи заочним; усним, письмовим, електронним.

3.3.1. Анкетування - метод опитування, при якому респондент самостійно заповнює опитувальник (анкету, друковану або електронну). Передбачається

можливість проведення групового та індивідуального анкетування. Анкета може бути анонімною та неанонімною (у випадках, коли є потреба з'ясувати особисту думку конкретного респондента).

Анкети заповнюються респондентами самостійно. У випадку, коли анкетування потребує зазначення даних про респондента (прізвища, імені, року навчання (курсу), посади тощо) обов'язковою є умова його особистої згоди. Інформація, яка зазначається у такій анкеті, не може бути використана проти респондента.

Метод анкетування застосовується при визначенні кількісних характеристик при проведенні опитування.

3.3.2. Інтерв'ю – це бесіда, вибудована за певним планом через безпосередній контакт інтерв'юера з респондентом із фіксацією відповідей. Інтерв'ювання може бути груповим (у малих або великих фокус-групах) чи індивідуальним тощо відповідно до поставлених цілей і аспектів, які потребують вивчення.

Основними формами, які можуть використовуватися, є формалізоване і фокусне інтерв'ю.

Формалізоване інтерв'ю – метод опитування, при якому процес постановки питань і реєстрації відповідей є стандартизованим, тобто передбачає наявність стандартизованої процедури (заздалегідь складений план інтерв'ю, сформульовані запитання, розміщення їх у певній послідовності, перелік варіантів можливих відповідей тощо).

Фокусоване інтерв'ю – це якісна методика збору інформації в спеціально відібраних групах респондентів, об'єднаних значущими для дослідження ознаками, у рамках яких обговорення фокусується на конкретній проблемі, ведеться модератором і базується на принципах групової динаміки.

Інтерв'ю застосовується при вивченні якісних характеристик у процесі опитування.

3.4. За необхідності при проведенні опитування можливе застосування інших методів, які не суперечать чинному законодавству України.

3.5. Опитування можуть організовуватися та проводитися на різних рівнях: на рівнях циклової комісії, відділеннях, коледжу.

3.6. Залежно від періодичності можуть бути планові і позапланові опитування.

3.6.1. Планові опитування — обов'язкові опитування. До них відносяться такі опитування:

- здобувачів освіти;
- випускників коледжу;
- педагогічних та науково-педагогічних працівників;
- роботодавців;
- інших зацікавлених осіб (стейкхолдерів).

3.6.2. Позапланові заходи з опитування проводяться для вирішення завдань, що виникають у процесі освітньої та наукової діяльності, за рішенням циклових комісій, проєктних груп освітньо-професійних програм й інших структурних підрозділів коледжу.

3.7. Організацію опитувань, залежно від рівня їхнього проведення та цільової групи респондента, можуть проводити члени проєктних груп освітньо-професійних програм, циклові комісії, практичний психолог, методичний кабінет й інші структурні підрозділи Коледжу.

Для проведення опитування його організатори мають:

- визначити мету та завдання опитування;
- розробити план опитування (визначити строки проведення; методи опитування; коло респондентів тощо);
- затвердити перелік запитань для опитування та сформувати анкети, бланки інтерв'ю тощо;
- провести опитування;
- здійснити обробку й аналіз результатів опитування;
- на засідання (спільні засідання) циклової комісії (циклових комісій), педагогічної, методичної, адміністративної ради Коледжу підготувати звіт та доповідь із пропозиціями щодо врахування отриманих результатів з метою

підвищення якості освіти на відповідній освітньо-професійній програмі та освітньої діяльності Коледжу в цілому.

3.8. Вимоги до формулювання запитань:

- за видом питання можуть бути закритими, відкритими та напівзакритими;
- питання повинні відповідати меті та завданням опитування, бути чіткими, зрозумілими, однозначними, нейтральними, вибудовані у логічній послідовності.

3.9. З урахуванням змін, що відбуваються у сфері фахової передвищої освіти, можливий перегляд системи показників моніторингу та вдосконалення методів і напрямів досліджень.

3.10. Опитування проводяться за потреби у зручних для респондентів та доцільних для конкретного випадку виді й формі.

4. ПОРЯДОК ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ОПИТУВАННЯ

4.1. Результати опитування:

- обговорюються та аналізуються на засіданнях циклових комісій, педагогічної, методичної та адміністративної ради коледжу;
- враховуються під час визначення напряму підвищення кваліфікації викладача;
- сприяють процесу самовдосконалення науково-педагогічної діяльності викладача;
- використовуються для прийняття управлінських та кадрових рішень;
- враховуються при розподілі навчального навантаження педагогічних та науково-педагогічних працівників циклових комісій;
- враховуються цикловими комісіями при перегляді освітньо-професійних програм, вдосконаленні методичного забезпечення освітнього процесу, провадженні науково-пошукової діяльності та ін.;
- тощо.

4.2. Фахове опрацювання та аналіз результатів опитування здійснюється цикловою комісією або структурним підрозділом, який проводить опитування.

Залежно від того, на якому рівні відбувається опитування, анкети (опитувальники) та результати опитування зберігаються в циклових комісіях, на відділеннях, в методичному кабінеті та інших структурних підрозділах Коледжу.

4.3. Результати опитувань, залежно від рівня проведення, розглядаються на засіданнях (спільних засіданнях) циклової комісії (циклових комісій), педагогічної, методичної та адміністративної ради коледжу, як правило, за участі представників студентського самоврядування, ради роботодавців коледжу. Результати розгляду обов'язково фіксуються у протоколах відповідних засідань.

4.4. Результати опитувань зберігаються у матеріалах циклових комісій, педагогічної, методичної та адміністративної ради коледжу та представляються у звітах голів циклових комісій, узагальнені результати – у щорічному звіті директора, які оприлюднюються в установленому порядку.

Обговорено і схвалено
на засіданні студентської
ради коледжу
протокол № 1
від 16 вересня 2021 р.

Обговорено і затверджено
на засіданні педагогічної ради
протокол № 2
від 16 вересня 2021 р.